Европейски парламент
2024-2029

Комисия по заетост и социални въпроси

2025/2156(DEC)

29.1.2026

СТАНОВИЩЕ

на комисията по заетост и социални въпроси

на вниманието на комисията по бюджетен контрол

Освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2024 г.: общ бюджет на ЕС – Агенции
(2025/2156(DEC))

Докладчик по становище: Романа Томц

PA_NonLegDec

СТАНОВИЩЕ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по бюджетен контрол да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следното:

– като взе предвид годишния доклад на Европейската сметна палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2024 година,

– като взе предвид консолидирания годишен отчет за дейността на Eurofound за 2024 г.,

– като взе предвид консолидирания годишен отчет за дейността на Cedefop за 2024 г.,

– като взе предвид консолидирания годишен отчет за дейността на ETF за 2024 г.,

– като взе предвид консолидирания годишен отчет за дейността на EU-OSHA за 2024 г.,

– като взе предвид консолидирания годишен отчет за дейността на ЕОТ за 2024 г.,

Общи коментари

1. изразява задоволство, че Европейската сметна палата (ЕСП) обяви операциите, свързани с годишните отчети на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound), Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA), Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop), Европейската фондация за обучение (ETF) и Европейския орган по труда (ЕОТ) за финансовата 2024 година, за законосъобразни и редовни като цяло, както и че тяхното финансово състояние към 31 декември 2024 г. е вярно представено;

2. оценява висококачествената работа, извършвана от агенциите, работещи в областта на заетостта, социалните въпроси и приобщаването, и подчертава значението, автономността и добавената стойност на петте агенции в тяхната област на експертен опит; приветства продължаващото и задълбочаващото се съдействие между петте агенции и тяхното по-тясно сътрудничество с други органи на ЕС, като по този начин се повишава съгласуваността и взаимното допълване на дейностите и същевременно се избягват припокривания; освен това приветства факта, че това сътрудничество е станало по-структурирано и е довело до повече съвместни инициативи; отбелязва оценката на Комисията от 2024 г. за четири агенции на ЕС — Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound), Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop), Европейската фондация за обучение (ETF) и Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA), която показва по-ефективно сътрудничество между агенциите и по-високо равнище на съгласуваност между тях; приветства съвместния план за действие, в който се определят мерките, които четирите агенции ще предприемат заедно по отношение на последващите действия във връзка с препоръките от оценката;

3. призовава Комисията да използва по-добре експертния опит и аналитичния капацитет на агенциите във връзка със заетостта и социалните въпроси, като подчертава, че разчитането на знанията в рамките на съответните организации би увеличило координацията и ефективното използване на бюджетните средства на Съюза; подчертава неизползвания потенциал за предоставяне на конкретна значима информация и продукти със същото качество като тези на външните консултанти, когато мандатите на агенциите позволяват това;

4. отбелязва констатираните от Палатата недостатъци при процедурите за възлагане на обществени поръчки, системите за управление и контрол и управлението на бюджета на агенциите, и че слабостите при процедурите за възлагане на обществени поръчки продължават да бъдат най-големият източник на нередовни плащания;

5. признава, че последиците от изключително високите темпове на инфлацията през 2022 г. и 2023 г., наред с нарастващите разходи за персонал, както и за комунални и други услуги, намалиха значително дела на наличното финансиране за основните оперативни дейности през 2024 г.; отбелязва, че особено за агенциите с разширяващи се мандати това положение рискува да подкопае способността им за ефективно изпълнение на техните задачи; подчертава, че е важно непрекъснатостта на дейността на агенциите да се обезпечи чрез периодичен преглед на целесъобразността на техните оперативни бюджети, с цел да се гарантира, че бюджетите са съобразени със задачите на агенциите и че те разполагат достатъчно служители; признава, че гъвкавостта на агенциите да се адаптират към променящите се обстоятелства им е помогнала при изпълнението на техните мандати, въпреки свиването на оперативните бюджети; припомня, че разширяването на мандатите трябва да се подкрепи същевременно с подходящи финансови ресурси;

6. подчертава значението на всички агенции във връзка с техния текущ ангажимент за интегриране на екологичната отговорност в техните операции и при вземането на решения; приветства по-нататъшните стъпки за въвеждане на официална система за управление на околната среда от агенциите, които все още нямат такава система;

7. припомня, че хоризонталните принципи, като например равенството между половете, следва да бъдат неразделна част от бюджетирането, операциите, политиките и програмите на агенциите; приветства техните усилия в това отношение; призовава за въвеждането на всеобхватно бюджетиране, съобразено с равенството между половете, с цел наблюдение и измерване на разпределените бюджетни средства, предназначени за финансиране на равенството между половете;

Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound)

8. оценява постоянното високо качество на работата на Фондацията за подобряване и разпространение на знания и за предоставяне на основан на факти експертен опит с цел подкрепа за разработването на по-информирани социални политики и

политики в областта на заетостта и труда в Европа; оценява високо експертния опит на Фондацията по някои въпроси, свързани с Европейския стълб на социалните права, включително директивите относно прозрачни и предвидими условия на труд, относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи, относно адекватните минимални работни заплати, относно подобряването на условията на труд при работата през платформа и относно прозрачността на заплащането, както и Европейската гаранция за децата; приветства ключовите дейности на Eurofound в сферата на научните изследвания в някои области, които са от значение за политиката, включително работата на Фондацията през 2024 г. във връзка с прекалено скъпите и неподходящи жилища в Европа, адекватните минимални работни заплати, бедността, неравенството по отношение на доходите и средната класа, недостига на работа ръка, както и политическото измерение на социалното сближаване в Европа; приветства участието на Eurofound в кампанията за изборите за Европейски парламент с цел повишаване на осведомеността относно гласуването;

9. приветства положителното становище на ЕСП относно годишните отчети на Фондацията и приканва Фондацията да изпълни препоръките на ЕСП;

10. подчертава процента на пренесените едногодишни бюджетни кредити в размер на 15,1%, което продължава да бъде проблем въпреки намалението в сравнение с предходната година, и отбелязва пояснението на Фондацията, в което се прави разграничение между планираните и непланираните преноси на средства, като планираните преноси са свързани с многогодишни проекти и не създават бюджетна несигурност; насърчава Фондацията да продължи усилията си за допълнително намаляване на непланираните преноси през следващите години;

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA)

11. оценява дейностите на EU-OSHA за разработване, събиране и предоставяне на надеждна и значима информация, анализи и инструменти за постигане на напредък в знанията, повишаване на осведомеността и обмен на информация относно здравословните и безопасни условия на труд, които допринасят също така за развитието на законодателството на ЕС в тази област; оценява информацията и добрите практики за насърчаване на здравословни и безопасни работни места в Европа, и по-специално работата на Агенцията в сектора на здравеопазването, социалните грижи и психосоциалните рискове на работното място; припомня значението на безопасните и здравословни условия на труд, които не могат да се излагат на риск поради повишена инфлация и по-големи разходи за живот; призовава всички агенции на ЕС да се придържат към най-високите стандарти за здравословни и безопасни условия на труд; приветства постиженията на Агенцията през 2024 г., включително публикуването на прегледи за здравословните и безопасни условия на труд във връзка със сърдечносъдовите заболявания и психосоциалните рискове, напредъка при научните изследвания в сектора на здравеопазването и социалните грижи и приключването на работата на терен за Европейското проучване за новите и нововъзникващите рискове в предприятията, както и новите инструменти OiRA

(онлайн интерактивни инструменти за оценка на риска);

12. приветства резултатите от дейността на Агенцията през 2024 г., които се изразяват в постигане на 99% изпълнение на бюджета и 93% изпълнение на работната програма; отбелязва новата стратегия, приета от EU-OSHA към края на 2024 г., която гарантира способността на службите на Агенцията да реагират на новите потребности и предизвикателства в тази сфера; подчертава важната роля на Агенцията за предоставянето на данни на други научноизследователски служби, като например Службата на ЕП за парламентарни изследвания;

13. приветства положителното становище на ЕСП относно годишните отчети на Агенцията и приканва Агенцията да предприеме действия във връзка със забележките на ЕСП, и по-специално тези във връзка със системите за управление и контрол;

14. отбелязва със загриженост високия процент на преноси в размер на 22,6%, който се е подобрил в сравнение с предходната година, но остава доста над референтния показател от 15%; припомня, че периодично високите нива на пренесени бюджетни кредити подкопават принципа за ежегодност на бюджета; отбелязва пояснението на Агенцията, което разграничава планираните от непланираните преноси на средства, като първите са свързани с многогодишни проекти и не създават бюджетна несигурност; приветства мерките, предприети от EU-OSHA за подобряване на процеса на бюджетно планиране, и насърчава Агенцията да продължи усилията си за допълнително намаляване на процента на непланирани преноси през следващите години;

15. признава със задоволство напредъка, постигнат от EU-OSHA за намаляване на просрочените плащания спрямо 2023 г. чрез изпълнението на план за действие;

Европейски център за развитие на професионалното обучение (Cedefop)

16. оценява научните изследвания, анализите и техническия експертен опит на Cedefop в сферата на професионалното образование и обучение (ПОО), квалификациите и политиките във връзка с уменията; приветства постиженията на Cedefop през 2024 г., включително разширяването на неговия портфейл от аналитични данни за уменията, подкрепата за приобщаване и анализа на ключовите промени в политиката в областта на ПОО в държавите членки; подчертава по-специално първото общоевропейско проучване за уменията в областта на изкуствения интелект и стартирането на индекса за недостига на работна ръка и умения (CLSSI) и краткосрочното предвиждане на тенденциите във връзка с уменията (STAS);

17. приветства положителното становище на ЕСП относно годишните отчети на Центъра и приканва Центъра да предприеме действия във връзка със забележките на ЕСП, по-специално по отношение на увеличения дял на просрочените плащания в сравнение с 2023 г.;

18. приветства Cedefop за образцовото изпълнение бюджета във връзка с поетите

задължения (100%) и плащанията (98,89%), което успешно демонстрира оптималното използване на ресурсите, поверени на Cedefop;

19. насърчава Cedefop да промени незабавно своите вътрешни правила, с цел да се гарантира, че гръцките командировани национални експерти, от които се изисква да се преместят в Солун, имат право на дневни надбавки, в съответствие с принципа за равно третиране;

Европейска фондация за обучение (ETF)

20. оценява приноса на ETF за укрепване на човешкия капитал в съседните на ЕС държави, като Фондацията често работи в труден геополитически контекст; признава ключовата роля на Фондацията за повишаване на пригодността за заетост чрез реформи в образованието, професионалното обучение, уменията, ученето през целия живот и системите на пазара на труда; оценява фокусирането на Фондацията върху екологичния и цифровия преход, както и върху прогнозирането, развитието и валидирането на уменията, като хоризонтални въпроси; отбелязва, че през 2024 г. беше честван 30-ата годишнина от създаването на Фондацията, като бяха отбелязани три десетилетия експертен опит и партньорство за насърчаване на приобщаващо и ефективно образование и развитие на умения;

21. приветства положителното становище на ЕСП относно годишните отчети на Фондацията и приканва ETF да предприеме действия във връзка със забележките на ЕСП, по-специално по отношение на увеличения дял на просрочените плащания в сравнение с 2023 г.;

22. отбелязва корективните мерки на ETF за отстраняване на нередностите, които бяха установени при откритите процедури за възлагане на обществени поръчки при извършването на одити през предходни години;

23. подчертава напредъка на ETF за подобряване на баланса между половете, като понастоящем жените съставляват 57% от ръководните кадри, и признава усилията за подобряване на географския баланс;

Европейски орган по труда (ЕОТ)

24. оценява работата на ЕОТ за подпомагане на държавите членки и Комисията за гарантиране на справедливо и ефективно прилагане на правилата на Съюза в областта на мобилността на работниците и за координиране на системите за социална сигурност, включително чрез подкрепа на 117 съвместни съгласувани инспекции през 2024 г., за улесняване на ефективната трудова мобилност в Европа чрез дейността на Европейската мрежа на службите по заетостта (EURES) и за повишаване на осведомеността, чрез кампании за обучение и информиране, по-специално #FairHORECAinEU и #Road2FairTransport, във връзка с правата и задълженията на работниците и работодателите в сектора на мобилността, което

улеснява гражданите и предприятията да се възползват от вътрешния пазар; приветства факта, че през 2024 г. Органът навлезе в първата си година на пълен оперативен капацитет, което му позволи да изпълни изцяло своя мандат във всички сфери на дейност;

25. приветства Агенцията за това, че е изпълнила 95% от годишния си работен план, като същевременно е засилила доста своите дейности спрямо предходната година, включително увеличение с 54% на съгласуваните и съвместните инспекции; призовава за допълнителна подкрепа за ЕОТ, включително предоставяне на финансови средства, с цел да се гарантира добавената стойност на Органа за националните правоприлагащи органи и той да може да започва и да провежда разследвания по собствена инициатива във връзка с трансгранични случаи;

26. изразява задоволство от като цяло положителното становище на ЕСП относно отчетите на Органа; отбелязва все пак, че ЕСП е изразила становище с резерви относно законосъобразността и редовността на плащанията, както и през 2023 г.;

27. отбелязва в този контекст резервите на ЕСП по отношение на извършените през 2024 г. плащания в размер на 2,6 милиона евро, които представляват 5,7% от всички бюджетни кредити за плащания и надхвърлят прага на същественост; посочва, че тези плащания са били свързани с договор, възложен чрез открита процедура, която преди това е била оценена като неправомерна в доклада за 2022 г. (2,2 милиона евро), както и със слабости, установени при предварителните проверки във връзка с изпълнението на договорите (0,4 милиона евро);

28. признава напредъка, постигнат за намаляване на броя на временно наетите служители (командировани национални експерти и временни работници) от 2022 г. насам, когато те са били 58% от работната сила; изразява съжаление обаче за това, че техният дял продължава да бъде висок – 47% през 2023 г. и 2024 г.; насърчава ЕОТ и Комисията да продължат да увеличават дела на щатния персонал, като създадат възможности за преобразуване на позициите за командировани национални експерти в длъжности за срочно наети служители;

29. отбелязва със задоволство, че през 2024 г. Органът е намалил равнището на своите преноси на 15%, което отразява подобреното изпълнение на бюджета и на финансовото планиране; отбелязва някои слабости при бюджетното управление, например лихвите за забава, наложени върху 11,8% от исканията за плащане, и неправилното отчитане на промяна в бюджета, възлизаща на 266 861 EUR;

Заключение

30. изисква агенциите и Комисията да изпълнят възможно най-скоро всички неизпълнени препоръки на ЕСП;

31. препоръчва, въз основа на наличните факти, освобождаването от отговорност на изпълнителните директори на Eurofound, EU-OSHA, CEDEFOP, ETF и ЕОТ във връзка с изпълнението на бюджета на агенциите за финансовата 2024 година.

ПРИЛОЖЕНИЕ: ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

В съответствие с член 8 от приложение I към Правилника за дейността докладчикът по становище декларира, че в становището е включена информация по свързани с предмета на досието въпроси, която в хода на изготвяне на проекта на становище е била предоставена от следните представители на интереси, попадащи в обхвата на Междуинституционалното споразумение за задължителен регистър за прозрачност[1], или от следните представители на публични органи на трети държави, включително техните дипломатически мисии и посолства:

1. Представители на интереси, попадащи в обхвата на Междуинституционалното споразумение за задължителен регистър за прозрачност
Европейска агенция за безопасност и здраве при работа
Европейска фондация за обучение
Европейски орган по труда
Европейски център за развитие на професионалното обучение
Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд

Списъкът по-горе е изготвен в рамките на изключителната отговорност на докладчика по становище.

Когато физически лица са идентифицирани в списъка по име, по функция или и по двете, докладчикът по становище декларира, че на съответните физически лица е представено Съобщение за защита на данните № 484 на Европейския парламент (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), в което се определят приложимите условия за обработването на техните лични данни и правата, свързани с това обработване.

[1] Междуинституционално споразумение от 20 май 2021 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за задължителен регистър за прозрачност (ОВ L 207, 11.6.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	28.1.2026
Резултат от окончателното гласуване	+: 35 –: 6 0: 5

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

35	+
NI	Branislav Ondruš
PPE	Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Henrik Dahl, Gheorghe Falcă, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
Renew	Hristo Petrov, Jana Toom, Brigitte van den Berg
S&D	Francisco Assis, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Marit Maij, Aodhán Ó Ríordáin, Evelyn Regner, Rosa Serrano Sierra, Raffaele Topo
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Per Clausen, Kathleen Funchion, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo

6	-
ESN	Christine Anderson, Petar Volgin
PfE	Jaroslav Knot, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

5	0
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Marlena Maląg, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini

Легенда на използваните знаци:
+ : „за“
- : „против“
0 : „въздържал се“